Ч. 281 Четвер 17 (29) грудня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

Нині, в полудне, по торжественних богослуженях, розпочала ся сесия соймова. Заким будемо могли подати справоздане з нинішного засїданя, подаємо тут Найв. письмо цїсарске до Сойму галицкого, яке відчитано на нинїшнїм засїданю.

До краєвого Сойму

Мого королївства Галичини і Володимириї.

З нагоди пятьдесятих роковин Мого вступленя на Престол ухвалив краєвий Сойм Мого улюбленого королївства Галичини і Володимириї, відпоручниками зложити менї чолобитню і в адресї висловити торжественно тї бажаня, які в тім преважнім дни споминів зродила вірність і привязаність до Мене і Мого Дому, любов тїснїйшої вітчини і дбалість о добро монархії.

В наслїдок глубокої жалоби, якою вкрив Мене і Мій Дім скін Моєї днесь в Бозї спочившої Супруги, Єї Милости Цїсаревої і Королевої Єлисавети, годї було відпоручникам явити ся на Моїм Дворі.

Одначе Я радо принимаю до відомости сю чолобитню краєвого Сойму і висловлюю Єму Мою цїсарску подяку за ту Єго заяву льояльности.

Звістно Менї, що заявлена отсим вірність для Династиї одвічає чувствам населеня, заступленого в краєвім Соймі і сьвідчить о незломнім обставаню за тою звязию монархії, як єї за многі сотнї лїт в богатім славою історичнім розвою споїло кріпко і могутно Боже Провидїнє.

При великій змінчивости судьби за Мого пятьдесятьлїтного володїня стрічав Я заєдно певну підпору Престола в тій все витрібованій, жертволюбній преданности Моїх вірних Народів. Она як раз подає, щоби й не крила будучність в своїм нїдрі, найпевнїйшу запоруку, що незмінно тревати-ме могутність і значінє держави.

Духова і материяльна культура підперта запорученими в основних законах державних правами одиниць і рівноправностию народів, двигнула ся повсюди до відрадних успіхів.

Печаливій дбалости о добро поодиноких частий, необходимій до безвинного поступу, може се вийти лише в хосен, коли усовершуючи вселюдні інституциї, заступствам країв покликаним в першім ряді беречи інтереси добра, — признасть ся одвітний ділокруг до виконуваня їх конституциєю запоручених прав.

В повній надії бажаю, аби поважна воля: річево пособлювати духовому і материяльному добру, — зносячи ся понад усї противности в поглядах і змаганях, — зродила спільне дїланє усїх сил, оперте на взаїмнім поважаню прав і на справедливости.

Для всїх починів краєвого Сойму, задуманих в тім дусї, не бракне Моєї батьківскої печаливости.

Отсим пересилаю Соймови Мій цїсарский привіт.

Дано у Відни 22 грудня 1898.

Франц Йосиф.

Тун.

Вісти полїтичні.

З Відня доносять, що пос. Штайнвендер виступив з клюбу нїмецкої партиї людової, а своє виступленє мотивував тим, що хоче в той спосіб зробити конець аґітациї, веденій з Ґрацу.

---

3)

Нічна пригода Єфима Лукича.

(З россійского — А. Клюкина.)

(Конець).

Та дївчина безборонна і чиста будила в нїм лиш чисте чувство, яке іменно, того він не умів собі ще пояснити, хоч заволодївши ним, оно розгарало ся в єго серци тим яркійше, чим грубші і низші були всї прочі єго чувства. І він беріг в собі то добре чувство як судину з дорогим напитком, боячи ся лиш хочби гадки, аби єго не підозрівано о що небудь низького і негідного і страшне бажаючи остати в очах Сонї таким самим добрим і безкористовним другом, яким представив ся їй послїдного разу; але прямо і різко поставлене нею питанє — питанє, правда, викликане неосторожностию єго самого, показало єму, що она вже перестрашена, вже готова сумнївати ся о своїй безпечности....

В комнатї стемнїло. Синявий тихий сумерк глядїв в отверте вікно. Погасаючий самовар доспівував свою одностайну і сумовиту пісоньку і в души Єфима Лукича повіяло тихим сумом.

Не видержавши він з рішучим видом, встав і простягнув Сонї руку.

— Прощай, Софіє Николаївна.... Не гнївай ся, коли що не так сказало ся.... Атже я так з простоти....

Она не задержувала єго, хоч попрощала ся з ним вічливо і навіть на єго питанє, чи може у неї бувати, радістно сказала:

— Очевидно, приходїть.... я буду дуже рада....

Але ледве він сховав ся за двермн, як она глубоко задумала ся. Скоро єго тяжкі кроки по сходах і по сїнях замерли разом в глухим стуком замиканих дверий, она все ще не виходила з своєї задумчивости, стоячи посеред комнати і вперши неподвижний погляд в тайний сумерк вечірного неба, що дрімало в лагіднім блеску звізд. Здавало ся, що від того неба, від тих далеких і лагідних як люблячий зір матери звізд, хотїла она допросити ся відповіди на обидні і томлячі єї питаня. Она питала себе, чи не грозить їй тепер ще більша небезпечність як згаданого вечера, чи не веде Єфим Лукич якої скритої гри? І як она має з ним поводити ся? Поки що за тим промовляв лиш один факт; він виратував єї від голодної смерти і длятого то не можно було відносити ся до свого спасителя ворожа або навіть і холодно.

Їй живо представив ся той нещастний вечер, коли єї господиня, роздражнена, що єї довг наростає, стала єї гнати на улицю, грозячи їй полїциєю і судом, і як она, Соня, не памятаючи себе, побігла куди очи ведуть, з одною лиш гадкою о малім братчику.

Она здрогнула і опамятавшись, аж тепер замітила, що єї окружає пітьма, мертва тишина, крізь котру, як подув слабого вітерця, чути було тихий віддих сплячого Сенї. — Она запалила сьвічку і стала єго роздївати, щоби уложити в постіль. Хлопчик пробудив ся і спитав єї заспаним голосом:

— Соню, хто то той веселий дядько?

— То.... то наш старий знакомий — зупиняючись і червонїючи від мимовільної і конечної ложи перед дитиною, відповіла она і навіть відвернула ся, щоби він не бачив єї змішаня і не підозрівав о лож.

Але єї страх був пустий, бо Сеня питав дальше з чисто дитинною невинностию:

— Який він великий, Соню! Я ще не видїв таких.... І чому він перше не приходив до нас?

— Єго не було тут.... Він виїздив.

— А що він нам зробив? Ти перше казала.

— А ось бачиш, купив машину.... Тепер я можу шити і заробляти гроші.

— То Анна Марківна не буде більше сварити?

— Не буде.

— І ти не будеш більше плакати?

— Нї, любий, не буду.

Хлопчик замовк і задумав ся. Єго очка злипали ся. Соня положила єго в постїль і згасивши сьвічку, вклякла перед образом та довго молила ся потемки.

IV.

Єфима Лукича вскорі знов потягнуло в глуху улицю, до знакомого домку, хоч минувшого разу відійшов звідтам огірчений і навіть знехочений. Він полюбив ту тиху хатину з двома молодими і чистими єствами, з їх тихою розмовою при усипляючім шумі самовара, і він став частїйше заходити до Сонї вечерами. В гостинници „Византия“ він все рідше і рідше показував ся вечерами, чим обу-

На Угорщинї настала тепер хвиля поєдинків. Пос. Гораньский визвав мін. Феєварі'го, а межи пос. Фельдварім і членом касина Гіляним прийде також до поєдинку. Взагалї заносить ся тепер аж на шість поєдинків. Коли вчера старший віком президент палати Мадараш закрив засїданє, сказав пос. Ферштер, що засїданє не може відбути ся на другий день, бо цїла палата сповняє обовязок секундантів.

Справа ревізиї процесу Драйфуса поступила о стілько наперед, що остаточно мінїстерство війни рішило ся передати трибуналови касацийному тайні акти в справі Драйфуса, але в той спосіб, що їх буде що дня приносити капітан Кіне і відносити назад до мінїстерства.

З Льондону доносять, що в провінциї Шантунґ в Хінї, де, як звістно, єсть нїмецка кольонїя Кіаочу, заносить ся на розрухи. — Хіньске правительство не хоче видати нїякої концесиї на якусь нову зелїзницю, доки не буде розпочата будова вже концесіонованих зелїзниць.

Новинки.

Львів дня 28-го грудня 1898.

— **Затмінє місяця** в ночи з 27 на 28 грудня видко було і у нас при дуже сприяючій погодї. Затмінє зачало ся о годинї 11-ій мін. 20, перейшло в цїлковите затмінє о годинї $12^1/_2$ по півночи, а скінчило ся по год. 3. рано.

— **В справі каменицї наукового товариства імени Шевченка** подає „Літ.-наук. Вістник“ такі близші дані. На засїданю видїлу Товариства дня 4-го н. ст. мая с. р., вибрано комітет для справи купна каменицї, а на засїданю дня 4-го липня видїл вибрав відпоручників, котрі мали занятись купном каменицї; евентуально каменицю чч. 26 і 28 при улици Чарнецкого. Вкінци на засїданю дня 30-го серпня, видїл, вислухавши справозданя комітету, ухвалив закупити згадані каменицї (Вайди) при улици Чарнецкого за 120.000 зр.; з того готівкою дати 41.096 зр., а на 1-го марта 1899 року 10.000 зр. На тім же засїданю вибрано комісию, котра мала застановитись над перенесенєм друкарнї і бібліотеки Товариства до того дому. — Істория купна того дому така: Сего року (в лютім) один Українець з Росиї (поки-що свого імени він не дав до публичної відомости і скромність его була причиною, що Товариство навіть не могло в своїм часї оголосити сеї жертви) передав з свого майна Науковому Товариству ім. Шевченка капітал 40.000 зр., поручаючи Товариству купити за сї гроші каменицю. Капітал сей, вложений тепер в доми при ул. Чарнецкого чч. 26 і 28, куплені Товариством 31 серпня с. р., має становити специяльний фонд під управою Товариства. Метою его є сформоване українсько-руского університета, дорогою-ж до того має служити в першій лїнїї роздаванє запомог і стипендий людям, що вже заявили свої здібности до наукової роботи, для приготовленя до професур. Сї запомоги роздавати-ме Товариство за згодою і затвердженєм самого легатора, що зістасть ся доживотним куратором сего фонда.

— **„Не кидати“.** Таку напись дає ся звичайно на скринях і пачках надаваних на зелїзницю, коли в тих скринях на пачках пересилає ся річи, котрі могли би легко поломити ся або потовчи в наслїдок киданя. Такою написию користував ся також звістний гамбурґский кравець Ґерман Цайтунґ, що в скрини об'їхав безплатно майже цїлу Европу. Отже при кінци минувшого місяця загадав его наслїдувати торговельний помічник з Гоґенав на Мораві Стефан Гофмайстер і переїхати ся в скрини до Петербурга. Тілько-ж єму не пощастило ся так як Цайтунґови, бо вже по кількох стациях его відкрито, увязнено і відставлено до суду. Однако послухаймо, як він сам оповідає о своїй подорожи: „Я — каже Гофмайстер — хотів поїхати до Петербурга і там дня 2-го грудня, в день цїсарскої ювілею, вивісити на вежи римо-кат. церкви чорно-жовту хоругов. Признаю, що та гадка була „не конче розумна“, однако я собі раз так постановив і хотів т..к зробити. Не маючи гроший на подорож до Петербурга, хотів я переїхати ся так як Цайтунґ, в скрини. В тій гадцї піддержувало мене кількох моїх товаришів для жарту. Я вибрав чотирокутну, подовгасту скриню, в якій міг цїлком вигідно лежати. В нїй прилагодив я собі вигідну постіль з соломи, забрав теплі покривала задля сподїваної студени, дальше вудженини, солонини, хлїба, дві фляшки вина, фляшку сливовицї, содової води і герметично замкнений порожний горнець. Всї ті річи повязав я в пачки і поприбивав їх в серединї гвоздями, аби в часї їзди не робили шелесту. Поробивши всї ті приготовленя, положивсь я одного рана до скринї, а згадані приятелї прибили віко і вислали скриню на зелїзницю. Аби-ж я міг вигідно лежати, написали на віку великими буквами: „Не кидати! Не ставляти!“ З осторожности велїв я одну бічну стїнку скринї так уладити, щоби на случай потреби можна еї було з середини отворити. Також над головою повиверчував я кільканайцять малих дїрочок для доступу воздуха. Так приготовлений пустивсь я в дорогу. Однако моя подорож мала вскорі скінчити ся. До Люнденбурґа їшло всьо добре, але в Люнденбурзї „урвало ся“. Двох зелїзничих послугачів вхопили мене з скринею і вкинули еї до воза так напрасно, що менї аж сьвічки в очах стали, а з носа потекла кров. У вагонї було повно иньших пакунків, отже аби зробити місце, поставили они мою скриню в кутї, але так нещасливо, що я стояв головою на земли. Прошу собі уявити моє страшне положенє! Що щось такого може стати ся, о тім я й не подумав. Солома з постели, коци, всї мої пакунки і горнець упали менї на голову і у мене була лиш одна гадка: „Тепер я пропав!“ Я чув, що видержу хиба кілька хвиль і в страху став я на цїле горло верещати.... У вагонї роздав ся крик: Jesus Maria! — — і відтак всьо утихло. То — як я пізнїйше дізнав ся — крикнув так один з послугачів і наполоханий утїк та побіг до начальника стациї. Заки прийшли до мене, я вже зімлїв. В Люнденбурзї гадали, що зловили якого анархіста і відставили мене до суду, а коли я серед сльоз оповів о моїй пригодї, списано зі мною протокол і відставлено до Берна, де мене обжаловано о намірене обманьство. Вкінци по 17-дневній слїдчій вязници змилував ся надїмною судия і засудив за провину обманьства на 48 годин арешту. Тепер прошу вас п. редактор — кінчив Гофмайстер оповіданє до редактора N. W. Tagblatt-у — напишіть о тій моїй пригодї в своїй газетї, аби наші люди в Гоґенав не гадали, що я який небезпечний анархіст або який иньший страшний кримінальник.

— **Нещастна пригода** лучила ся дня 24-го с. м. в Пивничній. В часї перенесеня з будинку уряду громадского до костела нової хоругви, справленої коштом громади, тамошний столяр Копиценьский стріляв з моздірів, котрі забрав був з будинку уряду громадского і уставив майже в самім ринку о 15 кроків від свого дому. Один моздір пук і великий кусень зелїза упав до мешканя Копиценьского вікном, убиваючи на місци его власну дитину, котру мати як-раз держала на руках. Мало браковало, а були би погибли й два селяни, що побіч стояли, бо одному з них відломок зелїза зірвав з голови шапку, а другому скрутив на голові капелюх.

див чималу цікавість Ілїї Андреїча, котрий раз і спитав его:

— Де ти тепер пропадаєш? Залюбив ся, чи що?

І якесь заклопотанє, що появило ся при тім питаню на лици Єфима Лукича, дало его приятелеви причину припускати, що він недалекий від правди.

— Та ти не хмур ся, я тут нї причім.... А тобі то оно може й лїпше буде.... Я більше питаю тому, щоби тобі не зробили якого збитка твої свояки, бо чув, що они говорять поміж собою про якусь панну.

Єфим Лукич махнув рукою і нїчого не відповів.

Довго відтак дивував ся его поведеню Ілїя Андреїч оповідаючи знакомим:

— Дивно, справдї! Виглядає такий вдоволений, а сам немов би води в рот набрав, слова від него не добудеш!

Між тим Соня на стілько потрохи освоїла ся з своїм опікуном, що все держав ся супротив неї бездоганно, що довша або коротша его неприсутність починала вже еї непокоїти, хоч з другої сторони еї клопотало питанє — до чого вкінци доведе та знакомість. Двозначні натяки Анни Марківної, еї господинї і цїкаві погляди та усьмішки сусїдів не позваляли їй сумнївати ся, що о тім загально думають.

Але всьо роз'яснило ся о много скорше і простїйше, як думала і она і сам Єфим Лукич.

Одної недїлї виславши братчика бавити ся в огород, Соня дожидала звичайного приходу Єфима Лукича. На той день їй удало ся призбирати трохи гроший, так що була можливість заплатити єму часть довгу і тим нетерпеливійше було еї дожиданє. Але він чомусь забавив ся. Дївчина неспокійно поглядала то на годинник то на двері уважно прислухуючи ся кождому шелестови знадвору. З подвіря доносили ся дитиннї голоси, чиясь голосна сварка і пискливі звуки гармониї.

Вкінци заскрипіли двері в сїнях і на сходах почули ся чиїсь кроки, але то не були добре знакомі Сонї кроки Єфима Лукича. І коли двері отворили ся, то замість него перед еї наполоханими очима появила ся особа, котрої несподївана поява могла змішати і сьмілийшу від Сонї дївчину.

До комнати входив молодий чоловік в одязї циклїста. Тонка пестра куртка з короткими рукавами прилягала щільно як трикотова сорочка до его дорідного стану; короткі штани, підперезані широким поясом, ледве доходячі до колїн спускали ся на пестрі панчохи, котрими були обтягнені товсті лидки ніг, обутих в жовті черевики з шнурівкою; на великій і круглїй як качан капусти, гладко вистриженій голові его неймовірним чудом держала ся і не падала маленька спортсменьска шапочка; лице его, широке і мясисте, було червоне і зіпріле, маленький, подібний до ґузика ніс сьмішно лищав і синїв від проливу крови, стиснений синими склами, що закривали маленькі очка. Оглядаючи комнату, спортсмен глупо і зухвало усьміхав ся і поводив носом як мопс, що нюхає воздух. Взагалї поява була досить сьмішна і — колиб Соня була в не так незвичайнім положеню, она певне розсьміялась би на вид еї, але тепер було їй не до сьміху. Відступившись в найдальший кутик, она зі страхом і невдоволенєм спитала:

— Чого вам треба?

— Кому? Нам? — глупо усьміхнув ся непрошений гість. — А поперед всего нам треба би знати, чи нема тут нашого дїда Єфима Лукича. А що як із всього видко, що они зволили не прийти, то ми можемо й иншу бесїду завести. Позвольте менї усїсти.

І не дожидаючи запросин, він сїв на перше крісло, яке єму попалось. В напів отворені двері просунула ся голова другого спортсмена з таким самим дурноватим лицем, товстого і сьміючого ся, з очима похожими на мишачі.

— Ти Петю, поки-що забирай ся — роздав ся приказ з комнати. — Жди за углом, та стережи дїда. Як увидиш лети чим скорше сюди. А ми тут побалакаємо.

Голова щезла.

Гість розсїв ся вигідно, поправив скла на носї і здоймив свою шапочку.

— Чомуж ви не сїдаєте, мамзель? Стояти невигідно.

Соня не рушала ся з місця.

— Не хочете? Як гадаєте. Бесїда більше буде тикати ся дїда, а що ми з Петею їх рідня, найблизші свояки, а они живуть вже двайцятий рік вдівцем і не мають законних дїтий, то значить, ми з Петею їх одинокі наслїдники... Догадуєте ся?

— А що менї до того? — відозвала ся крізь зуби Соня.

— А то, що лїпше вам то всьо покинути. Дїд не пара для вас.

— Я прошу вас вийти звідси! — в безсильнім гнїві крикнула Соня.

— Не женїть, панї... Пригадайте собі на пословицю: „не плюй в кирницю“... Будьте ласкаві дослухати мене, а я відтак і сам піду... Отже розсудїть: ви молода дївчина, можна сказати пахуча цьвітка, а поруч з вами отсей дїд, чоловік старший, що при своїй тучности, може кождої хвилї надїяти ся кінця... Щож спільного між вами? Тай то розважте, ви на случай чого підете з голими руками, бо після за-

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і виховане.

Добрі ради.

— Впорядкована наука господарства. (І. Рільництво). — §. 20. Паленем дерна можна землю також поправити, але то робить ся тепер дуже рідко і лиш там, де инших способів не можна ужити (н. пр. в горах) і де земля вкрита буйною ростинностию, де н. пр. як на мокрих сіножатах росте богато квасної трави, моху і ситнику. В такім случаю врізує ся дерно з весни, щоби літом могло добре висхнути а відтак, щоби перед самою сійбою можна легко спалити. Коли дерно здерте плугом, то его треба ще порізати на кусні 30 до 45 центиметрів довгі. Коли має ся їх палити, то ставить ся з тих куснів подовгасті, в середині порожні на метер високі і широкі купи і від сторони вітру лишає ся в них малий отвір. В середину такої купи кладе ся ріща, вересу, терня і т. п. та підпалює ся соломою. Коли так уставлені купи згоріли, розкидає ся попіл тонко по ґрунті і приволочує ся, або мілко приорює ся.

— Ганиж і его управа. Ганиж есть то ростина походяча головно з Греций і Єгипту. Она належить до того самого рода, що кмин, копер і кріп. Ганиж удає ся лиш в теплім підсоню і на пухких, урожайних ґрунтах. Сіяне розпочинає ся вчасно з весни, скоро лиш земля розмерзне ся. Тогди на грядах на 2 лікті широких робить ся по 4 рівці на пів цаля глубокі, і висїває ся в них зерно ганижу рівно а рідко та вкриває ся землею з рівця вигорненою, коли она легка, в противнім случаю землею з інспектів або компостом. По васипаню рівців треба землю приплескати, щоби до зерна добре пристала а в часї посухи треба ще й підливати, доки аж ростинки не зійдуть. Коли би ганиж за густо ріс, то треба его проривати. Пізнійше не треба вже коло него нічого більше робити як лиш полоти і висапувати буряни. Ганиж доспіває відповідно до теплоти в серпни або аж у вересни але дуже неодностайно. Коли більша часть насїня доспіє, стинає ся ганиж при самій земли, сушить ся і вимолочує ся. Очищене насїне розгортає ся на плахтах і сушить ся на сонци розгортаючи его кілька разів на день, відтак зсипає ся в мішок і переховує ся в сухім безпечнім від морозу місци.

— Загвожджене коня буває тогди, коли при підковуваню гвіздь вбє ся таки в само живе мясо або близько него. То буває часто тогди, коли або кінь має збиті і полупані копита, або коли підкувач не уміє підковувати. Коли кінь підчас кутя нараз кине собою і задрожить, а відтак зараз куляє, то в тім місци де кінь загвожджений можна зараз побачити коло гвоздя слїди виступившої крови. Коли гвіздь зараз виймити а дірку заткати воском, то рана загоїть ся і кінь до кількох днїв перестане куляти. Але може бути так, що гвіздь не вбив ся в живе мясо лиш близько него, тисне на него і викликує запалене а відтак і материзоване. Кінь тогди не зараз куляє, але аж в кілька днів по підкутю. Коли тогди ріг в тім місци трохи зістругати, то покаже ся, що дірка, де був гвіздь, буде мати чорний беріг. При такім загвожджeню треба зараз підкову здоймити, ріг в тім місци, де загвожджене зістругати лійковато, а коли ще не настало материзоване треба робити студені оклади або й цілу ногу вложити в студену воду аж запалене мине. При новім підковуваню не треба вже в тім місци вбивати гвіздь лиш заліпити дірку клочем і воском, щобп нечистота не заходила. Коли же рана зачала вже материзувати то треба ногу через кілька днїв купати в теплій воді і від часу до часу засипати йодоформом.

Переписка господарска.

Іларий С. в Сух.: Вибачте, що аж так пізно відповідаємо; случайно так стало ся; відповіди однакож через то не стратили ще значіня. — До науки управи тютюну єсть польский підручник: Zygmunt Jakliński, Uprawa tytoniu, podręcznik dla uprawiaczy w Galicyi i na Bukowinie (видане субвенціоноване міністерством) ціна 40 кр. — Про ганиж знайдете повисше в „Добрих радах“. О скілько знаємо, управляли давнійше ганиж і наші селяни на Поділю; чи й ще управляють, не знаємо, але сумніваємо ся, чи управа его тепер оплачувала би ся, в виду того, що фабрикация горівки у нас в теперішних часах набрала иншого напряму. Про лен незадовго напишемо. Науку о управі лену подає також книжочка „Просьвіти“ ч. 64. під заголовком: „Лен і коноплї“, ціна 14 кр. — Управа лену у нас взагалї підупала і не могла тому зарадити навіть свого часу школа управи лену в Городку. Причина тому по нашій думці в тім, що у нас дуже часто трактували ся і трактують ся навіть жизненні справи зі становища чисто теоретичного або з аматорства. Годі преці продукувати якийсь материял, котрого самим не можна з'ужиткувати і не ма способу его де збути. Наш лен не піде нинї за границю а що найбільше можна би лиш з'ужиткувати его дома, і то на місци продукциї або недалеко від него. В тій сторонї, де би управляно лен, повинна би бути зараз і прядільня і ткацкі варстати. Тимчасом у нас — о скілько то собі пригадуємо — управа лену була головно в сторонах Городка, прядільня (машинова) в Бродах, а варстати ткацкі аж в Корчинї. Управа лену по нашій думці була би аж тогди поплатна, як би в тім самім місци дав ся завести добрий виріб пряжі (на коловоротах) і було в місци бодай двох, трох добрих ткачів, котрі би разом з продуцентами і прядільниками стануди до спілки і взялись передовсїм до виробів заспокоюючих потреби селян. В такім случаю з управи лену можна би сподївати ся якогось хісна і она би виплачувала ся. До такої роботи треба би однакож брати ся практично, сьміло і з певною енерґією. Але як-раз о ті услівя розбивають ся у нас і найліпші наміри навіть в таких случаях, коли єсть до розпорядимости і якийсь капіталик. — В справі анонсів на жаль не можемо нічого вдіяти. Сторона анонсова віднаймає ся підприємцеви, котрий очевидно робить як вміє. Ми тут нічого не можемо вдіяти, бо се пе від нас зависить.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Прага 28 грудня. Німецка партия поступова ухвалила на вчерашних зборах видати комунікат, що посли тої партиї не возьмуть участи в нарадах сойму.

Париж 28 грудня. Амбасадором в Константинополи іменований Констан.

Берлин 28 грудня. Після тутешних ґазет мають консулї на Креті бути дорадниками кн. Юрия а Росия має виконувати над ним рід патронату.

За редакцию відповідає Адам Краховецкий

кона капітали наші... Чуєте? А ми не хотіли би, аби такі гроші пропали, ми також не без душні....

Соня трохи не зімлїла. На силу здержуючи плач, она зробила послїдну пробу промовити єму до совісти:

— Слухайте, чи ви не розумієте, не піймаєте, як то всьо погано, низько? Ідїть звідси, бо покличу о поміч!

Але спортсмен очевидячки чув себе безпечним, бо навіть на волос не рушив ся.

— Не покличете — спокійно відповів. — А як покличете — то вам більше встиду.

Дївчина обезсилена опустила ся на крісло. Єфим Лукич, як на злість не приходив і она хоч-не-хоч мусїла до дна випити чашу обид.

— І що вам прийде з того грубія? — говорив гість дальше. — Ні краси, ні образованя в нїм ніякого, бо то простий хлоп, між нами кажучи. — А ми, слава Богу обертаємо ся в таких товариствах, що єму і в снї не приснило ся.... З ґрафами і князями на перегони їздимо. То все таки щось варта, так! Тому-ж то ви супротив того.... Ах, поганець Петя, що він наробив!

Послїдні слова були викликані роздавшими ся на сходах тяжкими кроками, на котрих відгомін Соня радістно стрепенула ся, а гість трусливо з'їжив ся і кинув ся до виходу. Але за пізно. Єфим Лучик заступив вже цїлі двері своєю великаньскою статию.

— Вуйцуню! — немов радістно скрикнув заскочений спортсмен. — Ось раз стріча! Як то кажуть: два гончі за одним слїдом.... Ось комедия!

— Я тобі покажу комедию! — загремів Єфим Лукич. — Проч звідси, падлюко!

І вхопивши своєю кріпкою рукою свояка за ковнїр, з цїлим розмахом шпурнув его через поріг на сходи. Чути було як затріщали дошки, о котрі ударив ся спортсмен.

— Ось тобі і твоя дурацка ярмурка!

І в слїд за ним полетїла его шапочка.

Єфим Лукич замкнув двері і червоний від гніву упав на столець, тяжко дихаючи і обмахуючись хустиною.

— Ось що они роблять! — пробурмотїв трохи відсапнувши. — А остерігали мене.... Що він тобі тут наплїв, Софіє Николаївна?

Дївчина на смерть налякана тим, що стало ся, оповіла всьо, що задержало ся в еї памяти з бесїди влїзливого спортсмена.

— Ну і не падлюка, що! — крикнув Єфим Лукич, ударивши себе гнївно по колїні. І як він перенюхав? Ну, скажи, будь ласкава. Але не бій ся, вже він більше сюди не загляне.

Він помовчав хвилю а відтак продовжав иншим тоном:

— Я ішов до тебе поговорити о дїлї. Оно вже давно у мене на умі, але признати ся, не ставало відваги сказати. І нинї не зібравсь би на відвагу, коби не той головоріз. А тепер — хочеш чи не хочеш, кажу прямо: вийди за мене за муж, Софіє Николаївпа.

Соня хотїла відповісти і не могла: слова завмирали їй на устах. Нинїшний день був для неї рішучо цїлим рядом несподїванок.

Єфим Лукич скористав з еї мовчаня, щоби приступити до дальшої бесїди. Перші найтруднїйші слова вже сказав, всьо проче поплило свобідно само від себе.

— Памятаєш, як ти мене оногди загнала в кут. Я зрозумів, що ти менї тодї сказала і на то ось тобі моя відповідь: менї вже не залицяти ся. Але я полюбив тебе як доньку і так тебе беру замуж. Я одинокий і не можу так доживати свого віку. Рад би мати якого близького, люблячого чоловіка коло себе. А близшого від тебе не маю нїкого.... Ти також одинока, тобі треба оборони, нинї сама бачила.... Подумай.... Я не буду тебе в нїчім спиняти. Хочеш учити ся — учи ся, я не противний, а навіть похваляю. Дамо і братчикови добре виховане, одним словом, всї твої бажаня виповнять ся. Віриш менї, чи нї?

Він підійшов і наклонив ся над нею, дожидаючи відповіди.

— Віриш?

— Вірю — тихо прошептала Соня, піднимаючи на него ясні очи.

— Слово?

— Слово — засьміяла ся дївчина і положила свою тонку руку в величезну долоню щасливого і сияючого Єфима Лукича.

Богато бесїди визвала серед купецтва та женитьба. Більшість осуджувала Ґордеєва, лиш Ілїя Андреїч, що був на весїлю старостою, доказував всїм і кождому, що Єфим Лукич не міг инакше поступити з власного інтересу, але він пізнїйше добачив в житю приятеля поступки, на які не годив.

— Чи видїв то хто, щоби купецка жінка бігала по курсах? — гнївав ся він. — А у Єфима Лукича Софія Николаївна тілько й роботи має, що носить ся з книжками. Сама учить ся, дїтий учить, школу задумує отворити.... Всьо у них якось по новому, не по нашому, чудеса та й годї!

— А Єфим Лукич був щасливий. Він зажив вповні родинним житем, значно опав з тїла, перестав ходити по гостинницях і займив ся вихованєм Сонї. Єго недуга уступила і імовірно прожиє ще так довго, як довго прожив, не забуваючи на хвилю о своїй нїчній пригодї.

TYGODNIK ILLUSTROWANY.

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Европи.

По мисли засади: „Поводжене обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika“: **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 ТОМІВ ПИСЬМ

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, стараннім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-а illustrowan-ого“ і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтературский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком**. Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венецїї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-а illustrowan-ого“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти оріґінальні**, іменно, крім

„KRZYŻAKÓW“ СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!..“

Посїдаємо також оріґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского**, котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї: „WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY“ написав А. ЛЯНҐЕ.
„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“ нап. А. ПОТОЦКИЙ.
„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“ нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Ігн. Матушевского**: **„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“**, та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО „O TOMASZU ZANIE“.

Помістимо також незнані доси
LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843), з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский**, жертвував нам оріґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравсгара** **„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“**, з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.: **„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“**.

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлія Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW“.

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-а“ п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо репродукції найзнаменитших малярів наших також і красками.

Видавці: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом К. І. Вебера. — (Телефона число 569).